

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Csp/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323201815
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323201815.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v spore žalobkyne: A. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. F. XXX, XXX XX G. D. E., právne zastúpená advokátom zapísaným v zozname SAK pod č. 4129: JUDr. Igor Šafranko, IČO: 31 954 448, so sídlom Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: H., I., IČO: XX XXX XXX, so sídlom H. č. 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpený advokátkou zapísanou v zozname SAK pod č. 5785: JUDr. Katarína Hegedúšová, IČO: 42 185 190, so sídlom Majerníkova č. 3/A, 841 05 Bratislava, v konaní o primerané finančné zadosťučinenie 1.200,- Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 600,- Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Súd žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100% z prisúdenej sumy s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

odôvodnenie:

1. Dňa 12.06.2023 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh na začatie konania o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.200,00 Eur, ktorým sa žalobkyňa domáhala vydania rozhodnutia tak, aby súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie (ďalej PFZ) vo výške 1.200,00 Eur a tiež povinnosťou nahradiť žalobkyni trovy konania. Uplatnený nárok odôvodnila nasledovne tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Csp/54/2022 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti troch zmluvných podmienok, bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa úspešná. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/47/2022 zo dňa 14.02.2023, dňa 24.03.2023.

Súd určil, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010 je bezúročný a bez poplatkov. Určil, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných zmluvných podmienkach poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010 v bode 4. o zmluvnej pokute vo výške 15,00 Eur a 30,00 Eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ďalej súd určil, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných zmluvných podmienkach poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010 v bode 5. o dohode o zrážkach zo mzdy, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ďalej súd určil, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných zmluvných podmienkach poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010 v bode 17. o použití Obchodného zákonníka, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalobkyňa poukázala na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie na bod 21., 22., 23., 24., 25., 28., 29., 30., 31., a ďalej s poukázaním na ust. § 3 ods. 5 tretia veta a ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa uviedla, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré musela brániť v pôvodnom (základnom) konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného zadosťučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ len v symbolickej výške, nemôže byť ani primerané ani spravodlivé. Žalobkyňa v tejto súvislosti dala do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa, a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka, je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného porušenia spotrebiteľského práva.

Vznik ujmy ani hrozba ujmy nepredstavujú žiadnu podmienku priznaného nároku na PFZ. Vo vzťahu k určeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru si žalobkyňa uplatnila 300,00 Eur a vo vzťahu k trom v základnom konaní judikovaným neprijateľným zmluvným podmienkam si žalobkyňa ako úspešná spotrebiteľka uplatnila primerané finančné zadosťučinenie za každú neprijateľnú podmienku vo výške 300,00 Eur, teda spolu za štyri porušenia spotrebiteľského práva žalovaným v základnom konaní si uplatnila sumu PFZ vo výške 1.200,00 Eur. Žalovaný v súdnych konaniach opakovane zotrúva na platnosti predmetných zmluvných podmienok.

Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 12Csp/54/2022, zo dňa 07.09.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/47/2022 zo dňa 14.02.2023 a ich odôvodneniami, ktoré sú hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie ani rozširovať, ani zužovať.

2. Žalovaný doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobe dňa 18.07.2023, v ktorom žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalobkyňa v postavení dlžníka uzatvorila so žalovaným v postavení veriteľa dňa 31.03.2010 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 2.000,00 Eur. Predmetné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaní vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12Csp/54/2022 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/47/2022. Žalovaný má za to, že rozsudok Okresného súdu Humenné spolu s uznesením Krajského súdu v Prešove má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadné priznanie náhrady finančného zadosťučinenia za neprimerané, a má zato, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa neodôvodnila jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Podľa žalovaného je dôležitý aj gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka príslovku primerane spája so slovom vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny spája slovo primerane s významom vhodne, vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Ako bolo uvedené vyššie, priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva

nie je možné už napraviť inak. Porušenie práve by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody.

Pri posudzovaní žalobkyňou uplatneného práva by súd mal podľa žalovaného posudzovať konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobkyne a žalovaného a pri rozhodovaní vziať do úvahy aj konanie žalobkyne, ktorá sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sama konala v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, keď svojím podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy, bola oboznámená so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobkyňa svojím podpisom na zmluve ďalej prehlásila, že si zmluvu prečítala, že ju uzatvorila vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok.

Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Má zato, že všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobkyňu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobkyňi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V danom prípade nie je priznaním finančného zadosťučinenia naplnená jeho preventívna funkcia ani z toho dôvodu, že žalovaný v novovzniknutých spotrebiteľských úverových vzťahoch už niekoľko rokov nepoužíva vytykané nedostatky. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma, sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobkyňi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalovaný ďalej poukázal na komentár J., K., H., I., L., M. a kol.: Obchodní zákoník, komentár, 7. vydání, C. H. Beck 2002, str. 148). V rozsudku ze dne 25. 3. 1998 sp. zn. I. Odon 45/97 Nejvyšší soud dovodil, že „přiměřenost výše peněžního zadosťučinění musí být posuzována jak z objektivních, tak subjektivních hledisek“ (srov. též M., F. a kol. – autor příslušné části C., P.: Obchodní zákoník s komentářem, I. díl, Codex 2000, str. 143.) V každém případě jsou subjektivní momenty z hlediska výše přiměřeného zadosťučinění pouze momenty doplňkovými.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 652/2001, zo dňa 18.09.2002). Konanie žalobkyne formou žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Žalobkyňa sa teda mohla brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Žalovaný má za to, že domáhanie primeraného finančného zadosťučinenia, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola ani náležitým spôsobom odôvodnená.

3. Žalobkyňa sa vyjadrila k vyjadreniu žalovaného dňa 04.08.2023, kde uviedla, že s poukazom na citované rozhodnutia súdov v základnom konaní je evidentné, že žalobkyňa na súde úspešne uplatnila porušenie svojho práva, a že žalovaná porušila svoje povinnosti ustanovenej zákonom resp. osobitnými predpismi, čím naplnila hypotézu právnej normy uvedenej v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Za nenáležitý taktiež považuje záver žalovanej, že úspešné uplatnenie nároku na PFZ je späť so vznikom ujmy. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa je však pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie postačujúca už samotná hrozba ujmy (spôsobilosť privodiť ujmu) a nie jej samotný vznik, pričom poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. Z dikcie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienku vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. V danom prípade išlo o reálnu ujmu, ktorá má evidentne majetkový charakter. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/26/2013 zo dňa 23.05.2013 aj sp. zn. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017. V žiadnom prípade nemožno určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok považovať za satisfakciu, nakoľko ide o zákonný nárok

majúci základ v primárnom právnom vzťahu, ktorý zavinením žalovaného nebol perfektný a privodil spotrebiteľovi ekonomickú ujmu. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia považuje žalobkyňa za adekvátnu. Primeranosť sumy 1 200,- Eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a množstvo porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť a porušenie svojich zákonných povinností „ospravedlňuje“ ľahostajnosťou spotrebiteľa. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. Ujma, ktorá konaním žalovanej vznikla nebola len v akademickvej rovine, ale preukázateľne došlo k zásahu aj do majetkovej sféry, pričom táto ujma bola sanovaná len procesnou aktivitou žalobkyne v základnom konaní, navzdor sústavnému odporu žalovanej. Ohľadom výšky PFZ žalobkyňa poukázala na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/73/2018 z 26.11.2018, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.936,79 Eur; sp. zn. 5Co/134/2019 z 13.02.2020 priznal PFZ v plnej výške zo žalobou uplatnenej sumy 1.313,94 Eur; sp. zn. 7CoCsp/11/2020 z 20.07.2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.501,00 Eur; sp. zn. 8Co/59/2019 z 30.01.2020 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.400,00 Eur v zmysle žaloby; sp. zn. 9Co/157/2014 z 02.03.2016 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1.220,00 Eur; sp. zn. 19Co/2/2019 z 18.06.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 2.081,80 Eur; sp. zn. 21Co/115/2018 z 29.01.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1.133,92 Eur; sp. zn. 23Co/42/2019 z 29.01.2020 priznal primerané finančné zadosťučinenie v žalobou uplatnenej výške 1.182,24 Eur; 24Co/107/2018 z 05.11.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1.348,63 Eur; sp. zn. 25Co/56/2019, z 05.11.2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bolo z uplatnenej sumy 1 096,51 Eur, priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.096,51 Eur. Napokon súdu je z jeho rozhodovacej činnosti dozaista známe, že žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu. Aj v súčasnosti napriek tisíciam rozsudkov vydaných proti žalovanému, neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok. Zároveň žalobkyňa upozornila na posledné rozhodnutia odvolacích súdov – Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10CoCsp/98/2022 zo dňa 25.01.2023 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/19/2021 zo dňa 31.01.2022, Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/471/2015 z 28.06.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019, bolo priznané PFZ vo výške 1 194,98 Eur, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný.

4. Žalovaný doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobe dňa 04.09.2023, v ktorom uviedol, že priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Žalobkyňa sa mohla brániť primerane aj iným spôsobom. Domáhanie primeraného finančného zadosťučinenia, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti a nebolo by vhodné ju priznať. Vzhľadom na okolnosti prípadu považuje jeho priznanie za neprimerané.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 25.09.2023, ktorého sa zúčastnil len právny zástupca žalobkyne a uviedol, že zotrúva na podanej žalobe, navrhol priznať žalobkyňi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.200,00 Eur a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom celého súdneho spisu v danej veci, vykonaným pojednávaním a zistil tento skutkový stav.

7. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 12Csp/54/2022-61 zo dňa 07.09.2022 súd určil, že: I. úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010 je bezúročný a bez poplatkov; II. zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010, v bode 4., v znení: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandátára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 15 Eur (451,89 SKK) za každý jeden prípad omeškania. Ostatné splátky je dlžník povinný platiť podľa splátkového kalendára naďalej vkladovými lístkami alebo prevodnými príkazmi. V prípade, že dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite. Dlžník má možnosť uhradiť štyri po sebe idúce splátky, prípadne len časti po sebe štyroch idúcich splátok,

v oboch prípadoch spolu so zmluvnou pokutou vo výške 30 Eur (903,78 SKK), do rúk mandatára v hotovosti alebo poukázať na účet veriteľa s možnosťou návratu platenia podľa pôvodného splátkového kalendára. Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok tejto zmluvy čiastku 4 Eur (120,50 SKK) ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenej do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.“, je neprijateľnou zmluvou podmienkou; III. zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010, v bode 5. v znení: „Dlžník s veriteľom uzatvára súčasne Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením štyroch po sebe idúcich splátok, keď nastáva splatnosť celého dlhu. Vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka preukáže veriteľ skutočnosť, že nastala splatnosť dlhu prehlásením, v ktorom zároveň vyzve zamestnávateľa na vykonanie dohodnutých zrážok. Dlžník dáva výslovný súhlas k tomu, aby veriteľ doplnil do čl. 1 písm. b/ Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov aktuálny zostatok dlhu k dátumu, keď bude uvedená dohoda predložená zamestnávateľovi dlžníka. Dlžník dáva veriteľovi aj súhlas k tomu, aby v jeho mene dopísal do Dohody o zrážkach zo mzdy údaje o jeho aktuálnom zamestnávateľovi v prípade zmeny zamestnávateľa počas trvania zmluvného vzťahu. Tak isto dlžník súhlasí s tým, aby zamestnávateľ vykonával zo mzdy dlžníka dohodnuté mesačné zrážky až do výšky aktuálnej pohľadávky a poukazoval ich na účet veriteľa. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na dlžníka, ktorý nie je poberateľom mzdy.“, je neprijateľnou zmluvou podmienkou; IV. zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.03.2010, v bode 17., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.“, je neprijateľnou zmluvou podmienkou a priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 5CoCsp/47/2022-118 zo dňa 14.02.2023 bol rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 12Csp/54/2022-61 zo dňa 07.09.2022 potvrdený v celom rozsahu.

9. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie v základnom konaní vo veci sp. zn. 12Csp/54/2022 vyplynulo, že dňa 31.03.2010 bola medzi stranami tohto konania uzavretá zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 2.000,00 Eur, ktorý sa zaviazala vrátiť žalovanému zvýšený o príslušný poplatok vo výške 1.732,00 Eur, t. j. celkovo zaplatiť čiastku 3.732,00 Eur v 12 splátkach po 311,00 Eur mesačne počnúc dňom 10.05.2010 za odplatu 1.732,00 Eur. Žalobkyňa na základe úverovej zmluvy zaplatila sumu 2.111,26 Eur. Súd považoval túto zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch z dôvodu chýbajúcich podstatných náležitostí zmluvy. Súd určil aj neprijateľnosť zmluvných podmienok tejto zmluvy v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to v bode 4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, kde zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná, v bode 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, kde dohoda o zrážkach zo mzdy vytvárala hrubú nerovnováhu medzi stranami sporu v neprospech spotrebiteľa a v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, keďže na vzťahy ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali použiť normy obchodného práva.

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmlúv (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Podľa Smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách čl. 3, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ať o ku škodu spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

11. V danej veci je predmetom konania zaplatenie sumy 1.200,00 Eur ako primeraného finančného zadosťučinenia pre žalobkyňu ako úspešnej spotrebiteľky brániace svoje porušené práva zo spotrebiteľskej zmluvy po 300,00 Eur za každé porušenie spotrebiteľského práva. V prejednávanej veci je teda predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané

finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nielen podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov.

Ako konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016). Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd tiež poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

12. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12Csp/54/2022 súd žalobe žalobkyne vyhovel a žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo ako spotrebiteľ tak, že súd určil zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov, a zároveň určil neprijateľnosť troch zmluvných podmienok uvedených v úverovej zmluve.

Súd konštatuje, že žalobkyňa preukázala, že úspešne ako spotrebiteľ uplatnila porušenie práva a povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, pretože v súdnom konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp. zn. 12Csp/54/2022 bolo skonštatované porušenie povinnosti žalovaného, ktorý použil neprijateľné podmienky vyhodnotené podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka ako neplatné, pričom v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Práva žalobkyne boli bezpochyby porušené, keďže o tom svedčí úspech v spore v základnom konaní, ako je uvedené vyššie, a už toto samotné vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie žalobkyne, ktorého výška je už na posúdení súdu.

13. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Ujma v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, je bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy vplyvom porušenia práva alebo povinnosti dodávateľa.

K námietke žalovaného o neexistencii, resp. nedôvodnosti priznania PFZ vzhľadom na okolnosti prípadu, súd poukazuje na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, podľa ktorej pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia súd berie do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadňuje aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva, a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že aj vďaka žalobkyňi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvné podmienky v neprijateľnom znení. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje doplnkovú ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove

sp. zn. 21Co/114/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/179/2018 zo dňa 31.01.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/115/2018 zo dňa 29.01.2019).

Okrem toho súd je názoru, že žalobkyni vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobkyni, že táto znášala stav právnej neistoty, obávala sa o výšku dlhu a jeho prípadné neustále narastanie. Žalobkyňa bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu zo strany žalovaného najmä vzhľadom na jeho praktiky, spôsoby domáhania sa zaplata pohľadávky z úverovej zmluvy vyššie uvedenými spôsobmi, a tiež v nemalej miere. Súd poukazuje, že samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadosťučinenia.

Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do jej práv spotrebiteľa, dĺžky trvania závadného stavu a konania, i objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za daný.

14. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. V dôsledku konania žalovaného žalobkyni hrozila ujma v podobe preplatenia poskytnutého úveru a plnenia z neplatnej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Navyše žalobkyňa tiež musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, z dĺžky súdneho konania, postoja protistrany, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Pri posudzovaní primeranosti súd tiež zohľadnil výšku plnenia, ktorú žalovaný v základnom konaní od žalobkyne žiadal.

Súd je tiež toho názoru, že konanie žalovaného je vo vzťahu ku žalobkyni o to závažnejšie, že zmluvné podmienky boli určené ako neprijateľné zmluvné podmienky aj v iných súdnych konaniach, a aj napriek tomu v konaní vedenom pod sp. zn. 12Csp/54/2022 žalovaný trval na ich prijateľnosti, a tiež na tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti. Žalovaný tiež podal odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom opakovane trval na svojej argumentácii.

15. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa musí spĺňať požiadavku účinného, výchovného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Pri určovaní jeho výšky je spravodlivé a logické, aby toto vychádzala z ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Zákon pri tom hovorí o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo umožňuje súdu zohľadniť a posúdiť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti. Zároveň súd dodáva, že ak by žalovaný po množstvách súdnych konaní dobrovoľne upustil od nedovoleného konania a prejavil voči svojim klientom čestnosť na trhu s úvermi, k súdnym konaniam vedených zo strán spotrebiteľov by vôbec nemuselo dochádzať.

Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia má vyjadrovať satisfakciu za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. V prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, je potrebné vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. Súd poukazuje, že náprava vo vzťahu k danému porušeniu práv spotrebiteľa - žalobkyne už bola poskytnutá v základnom konaní. Preto za situácie, ak žalobkyňa ani len netvrdila a už vôbec nepreukázala ďalšie okolnosti umožňujúce ovplyvniť rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia, sa finančné zadosťučinenie vo výške 150,00 Eur za každý výrok v tomto konkrétnom prípade súdu javí ako primerané, vychádzajúc pri jeho určovaní z celkovej hodnoty poskytnutého úveru vo výške 2.000,00 Eur, ale najmä z hodnoty poplatku vo výške 1.732,00 Eur, ktorý žalovaný pri tomto úvere žiadal od žalobkyne ako odplatu.

Súd má zato, že finančné zadosťučinenie vo výške 150,00 Eur za každé porušenie zo strany žalovaného zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni satisfakciu a odradzuje dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe

nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Napriek uvedenému sa v danej veci súdu javilo neprímerané priznať plnú výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia.

Súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 9CoCsp/31/2022 – 128 zo dňa 20.10.2022: „V nadväznosti na to odvolací súd zdôrazňuje, že zmluvné podmienky obsiahnuté v úverových podmienkach, určenia neprijateľnosti ktorých sa žalobkyňa v základnom konaní domohla, predstavovali pre žalobkyňu hrozbu, ktorá by sa v prípade ich uplatnenia voči žalobkyni, mohla nepriaznivo prejavíť v jej majetkovej sfére. Za tejto situácie kritériu primeranosti finančného zadosťučinenia, nemohla podľa odvolacieho súdu zodpovedať suma, ktorú súd prvej inštancie uložil zaplatiť žalovanému, čo zakladalo dôvod, aby odvolací súd do úvahy súdu prvej inštancie o výške zadosťučinenia zasiahol. Súd prvej inštancie pri odôvodnení priznaného nároku vychádzal neopodstatnene zo širšieho rámca súvislosti týkajúcich sa zmluvy vo vzťahu ku ktorej boli určené neprijateľné zmluvné podmienky, resp. aj všeobecne zo vzťahov žalovaného ako veriteľa a spotrebiteľov ako dlžníkov. V prejednávanej veci mal však vychádzať zo základného konania, t.j. určenia 3 neprijateľných zmluvných podmienok. Priznané finančné zadosťučinenie vo výške 900 eur nebolo v konkrétnych skutkových okolnostiach preukázané. Žalobkyňa na základe žaloby podanej voči žalovanému uplatnila svoje spotrebiteľské práva, pričom už samotné súdne konanie môže byť stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa však svoj nárok, okrem jeho prípustnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ničím ďalším neodôvodnila. Neuviedla či konanie žalovaného viedlo aj k vzniku iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. Spotrebiteľské práva žalobkyne boli porušené a tak jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Neznamená to ale, že jej patrí v takej výške, ako sama požadovala a v akej jej tento nárok priznal aj súd prvej inštancie, t.j. vo výške 300 eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo pri troch podmienkach predstavuje sumu 900 eur. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP vo vyhovujúcom výroku zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 150 eur a v prevyšujúcej časti vyhovujúceho výroku žalobu zamietol. Suma 150 eur je po celkovom zhodnotení veci, pri neexistencii tvrdenia žiadnych rozhodných skutočností, sumou postačujúcou a je tak primeraným finančným zadosťučinením žalobkyne.“

16. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150,00 Eur za každé porušenie spotrebiteľského práva, čo spolu za 4 porušenia predstavuje sumu vo výške 600,00 Eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

17. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Vo vzťahu o výroku o trovách konania súd v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobkyne rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Podľa tohto článku v spojení s citovanými ustanoveniami môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je aj prípad prejednávanej veci.

„Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške.“ (pozri J., N., M. I., O. P., Q. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 926)

Podľa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto

prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, sp. zn. 24co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd priznal žalobkyni ako úspešnej strane nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje - teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. „Exekučný poriadok“ v znení neskorších predpisov.